

Основно училище "Христо Ботев"
гр. Черноморец общ. Созопол обл. Бургас
ул. „Дружба“ №4а

Тел. Директор: 0550 42235

УТВЪРЖДАВАМ:

Директор:.....

ЙОРДАНКА СТАНЧЕВА

ПРОГРАМА
ЗА
ПОДКРЕПА НА
ПЕДАГОГИЧЕСКИ
СПЕЦИАЛИСТИ
(НАСТАВНИЧЕСТВО)

ЗА УЧЕБНАТА 2021/ 2022 ГОДИНА

1. Цел - процесът на наставничество се изразява в предаване от по-опитния и квалифициран учител на своя наставяван (млад специалист) знания и умения, които са необходими на последния за ефективно изпълнение на професионалните му задължения.

2. Основни задачи:

- Да се затвърди интереса на младия учител към педагогическата професия и го укрепи в образователната институция (учителския колектив);
- Да се ускори процеса на професионалното развитие на учителя, за да развие способността си самостоятелно и ефективно да изпълнява задълженията си по длъжностна характеристика;
- Процеса на наставничество да допринесе за успешното адаптиране на младия учител към организационна култура, за усвояването на най-добрите традиции на училището, съзнателно и творческо отношение към задълженията на учителите.

3. Очаквани резултати:

- подобряване на професионалната компетентност на младия учител на новото работно място;
- развитие у младите специалисти на необходимите умения и способности на провеждане на иновационни преподавателски дейности, отговарящи на изискванията на ДОО;
- всеобхватно развитие на притежаваните от младия учител специализирани познания в предметната област и методиката на преподаване;
- професионална адаптация на младия учител.

4. Форми за осъществяване:

- **Колективна:** педагогически съвет, методически семинари, заседания на предметните МО
- **Групова:** групово консултиране, групови дискусии, обзор на педагогическа литература; проблемно – делови игри, психологически тренинги, гледане на видеофилми.
- **Индивидуална:** индивидуални консултации, открити уроци, посещения на занятия, провеждане на фрагменти от уроци и извънкласни мероприятия, проектиране на етапи от урока, съставяне на план-конспекти на уроци, на родителски срещи, разработка на работни програми и календарно – тематични разпределения и др.).

5. Необходими компетентности, знания, умения и отношения на учител съгл. Приложение № 2 към чл. 42, ал. 2, т. 1 от Наредба № 12

Компетентности	Знания, умения и отношения на учител
I. Академична компетентност	1. Първоначална професионална подготовка (педагогическа, психологическа, методическа, специално-предметна подготовка) 1.1. Притежава теоретични знания по предметите от професионалната подготовка, които преподава, и в областта на педагогиката, психологията 1.2. Познава иновативни образователни технологии, техники и методи на преподаване и оценяване, приложими за предметите от професионалната подготовка, 1.3. Познава когнитивното, емоционалното и физическото развитие на отделните възрастови групи ученици и ориентира обучението в зависимост от индивидуалните им потребности 1.4. Познава и прилага книжовните езикови форми на съвременния български език 1.5. Познава и прилага методи за работа в мултикултурна среда, за

	подкрепа и мотивиране на деца и ученици със специални образователни потребности, с обучителни трудности или в риск, както и с изявиени възможности 1.6. Познава възможностите на информационните и комуникационните технологии и механизмите за интегрирането и приложението им в образователния процес 1.7. Познава техники и начини за формиране в децата и учениците на комуникативни умения, критично и конструктивно мислене, за ефективно търсене, извличане, подбор и преценка на полезността на информация от различни източници 2. Умения за учене през целия живот 2.1. Има положително отношение към личностното си развитие и професионално усъвършенстване и активно участва в квалификационни и информационни форуми, представя добри и иновативни практики и споделя наученото с колегите си 2.2. Умее да оценява собственото си професионално развитие, преценява необходимостта от повишаване на квалификацията, 2.3. Проявява положително отношение към вътрешноинституционална квалификация, като участва в планираните форми и в дейности по проекти и програми
II. Педагогическа компетентност	1. Планиране на урок или на педагогическа ситуация 1.1. Познава държавните образователни стандарти (учебния план, общообразователната подготовка, профилираната подготовка) и учебната програма по преподавания предмет и планира дейността си, свързана с обучението, като разработва годишно тематично разпределение 1.2. Умее да дефинира ясни образователни цели, планира подходи и техники за учене и мотивиране на учениците, за реализиране на вътрешнопредметни и междупредметни връзки и прогнозира очакваните резултати 1.3. Познава специфичните потребности на всеки ученик и умее да планира дейности за индивидуална работа и за подкрепа 1.4. Притежава знания и умения за работа с ученици със специални образователни потребности, в риск или с изявиени дарби 2. Организиране и ръководене на образователния процес 2.1. Отчита конкретните особености на учениците в групата/класа - възрастови, когнитивни, емоционални и т.н. 2.2. Познава възможностите и умее да подбира и прилага ефективни, иновативни методи и използва подходящи средства и материали 2.3. Осигурява на учениците възможност да упражняват и прилагат придобитите знания, да развиват творческо мислене и мотивация за самостоятелно действие, както и да получат обратна информация за това как се справят и как да подобрят резултатите си 2.4. Умее да прилага информационните и комуникационните технологии в работата си, да подпомага и мотивира учениците за формиране на дигитални умения 2.5. Насърчава усвояването на знания и на ключовите компетентности по съответния учебен предмет, формира и развива в учениците умения за самостоятелен живот, за междуличностно и межкултурно общуване, вземане на решения, съпричастност, отговорност за собствените действия, за критично, самокритично и конструктивно мислене 2.6. Насърчава и направлява усвояването на знания, формирането на умения и нагласи за успех у учениците, за самостоятелен живот, за

междучичностно и междучултурно общуване, вземане на решения, съпричастност, отговорност за собствените действия, за критично и креативно мислене, за умения за саморефлексия и др.

2.7. Съдейства за възпитанието и максималното развитие и изява на личностния потенциал на всеки ученик, съобразно индивидуалните му заложби, способности, интереси, мотивира ги да се чувстват ценени и ги прави активни участници в процеса на образованието

2.8. Спазва книжовните езикови норми на българския език в процеса на обучение, възпитание и социализация на учениците и контролира спазването на изискванията към устната и писмената реч

2.9. Осигурява позитивна образователна среда, насочена към индивидуалните потребности на учениците, като оказва подкрепа, насочена към подобряване на резултатите им

2.10. Познава и прилага изискванията за безопасни условия на обучение, възпитание и труд и осигурява на учениците сигурна и безопасна среда, включително и за работата в интернет среда

2.11. Владее техники за презентиране и оказване на подкрепа за изграждане на презентационни умения в учениците

3. Оценяване на напредъка на учениците

3.1. Познава държавните образователни стандарти за оценяване на резултатите от обучението на учениците и умело разработва и прилага ефективен инструментариум за проверка и оценка (диагностика) на постигнатите резултати на учениците, за определяне на достигнатото равнище на усвояване на знания и формиране на умения от всяко дете или ученик

3.2. Умее да използва подходящи методи, средства и подходи за насърчаване на напредъка и постигнатите резултати от учениците и да определя критерии и показатели за оценяване на знанията и уменията на учениците, с които запознава както класа/групата, така и отделния ученик

3.3. Притежава умения и осигурява обективна и навременна информация за индивидуалното развитие и за постигнатите резултати от ученика, информира родителите за тях и определя мерки за допълнителна подкрепа, консултиране и коригиране, като използва конструктивно обратната връзка за подобряване на преподавателската си работа

3.4. Изгражда умения у учениците за самооценка, самокритичност и самоусъвършенстване

4. Управление на процесите в отделни групи или класове

4.1. Притежава умения да организира, координира и контролира дейностите по време на преподаването, поддържа необходимата дисциплина и работна атмосфера в класа/групата, цели постигане на планираните резултати, работи с всички групи (изявени и напреднали, с обучителни трудности, с пропуски и др.), обобщава постигнатите резултати

4.2. Умее да ръководи група/клас, като споделя грижата и отговорността за учениците, формира умения за работа в екип, мотивира ги за участие в планираните дейности и за само-стойтелно учене, възпитава в дух на толерантност и формира гражданска позиция

4.3. Познава и прилага конструктивни подходи на сътрудничество, за насочване на учениците към автономия в ученето чрез придобиване на ключови умения, а не механично запаметяване

4.4. Проявява отношение към специфичните потребности на ученици, прилага диференциран подход за обучение с цел подпомагане на

	ефективното учене 4.5. Притежава знания и умения за работа в хетерогенна среда и подпомага социалната интеграция на ученици със затруднения, като инициира и организира различни форми на взаимодействие, изгражда взаимоотношения, основани на взаимно доверие и уважение 4.6. Познава и прилага техники за превенция и справяне в конфликтна ситуация, подбира методи и подходи, ориентирани към формиране на съпричастност, ангажираност, солидарност, съобразяване с личностните и ценностните различия между хората като основа за взаимно разбирателство 4.7. Познава причините и факторите за агресивно, асоциално и антисоциално поведение и прилага начините за противодействие и реагиране при всяка специфична ситуация 4.8. Формира положително отношение за опазване на материално-техническата база и възпитава децата и учениците в отговорност 4.9. Притежава умения на организатор и ръководител в групата или класа 4.10. Насърчава участието на учениците във формите на ученическото самоуправление да участват в обсъждането при решаване на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност, в т. ч. училищния учебен план
III. Комуникативна компетентност	1. Умения за работа в екип 1.1. Умее да партнира с други педагогически специалисти и активно участва в дейности, свързани с разработването на стратегията за развитие на институцията, в актуализирането ѝ и в изпълнението на конкретни дейности и задачи 1.2. Създава и поддържа ефективни и конструктивни професионални взаимоотношения с колегите и подкрепя ръководния екип на институцията, като участва активно в работата на педагогическия съвет, на комисии и др. 1.3. Взаимодейства с други педагогически специалисти за осигуряване на равни образователни възможности при интеграцията на деца/ученици 1.4. Умее да поема допълнителни отговорности, свързани с вземане на решение 1.5. Проявява положително отношение към политиките и практиките на институцията, участва в извънкласни и извънучилищни мероприятия и се включва в реализирането на културни и социални дейности 2. Умения за работа с родители и други заинтересовани страни 2.1. Умее да приобщава родителите за постигането на образователните цели с оглед увеличаване на възможностите за положително въздействие върху децата и учениците и за утвърждаване авторитета на институцията 2.2. Умее и привлича родителите в организирането и реализирането на дейности и проекти на институцията 2.3. Подкрепя и поощрява усилията на родителите на деца и ученици със специални образователни потребности, с обучителни трудности или в неравностойно положение за справяне с различни социални проблеми - изолацията, бедността и др. 2.4. Предоставя на родителите навременна, вярна и конструктивна информация за резултатите на децата/учениците по отношение на успеваемост и напредък, области на подобрене, отсъствия, участие в дейности, като зачита достойнството на всеки ученик 2.5. Сътрудничи с обществения съвет, училищното настоятелство и други партньорски организации при изпълнение на съвместни инициативи и

	проекти в рамките на повишената училищна автономност 2.6. Комуникацията с родителите и другите заинтересовани страни се осъществява на български език
IV. Административна компетентност	1. Познава, разбира и прилага нормативната уредба за системата на предучилищното и училищното образование, държавните образователни стандарти, необходими за професионалното изпълнение на задълженията и отговорностите 2. Познава и прилага ДОС за информацията и документите на институцията, реда и сроковете за приемане, създаване, водене, отчитане и унищожаването ѝ 3. Познава и спазва законно установените норми, които имат отношение към професионалните права, задължения и трудовото му правоотношение 4. Познава и прилага етичния кодекс за работа с деца и етичния кодекс на ОУ „Христо Ботев”, познава правата на човека и детето, спазва професионална етика, както и изискванията за конфиденциалност по отношение на ученици

6. Тематично разпределение на темите, необходими за постигането на необходимите компетентности

Компетентности	Темати
I. Академична компетентност	1. Запознаване с възрастовите особености на учениците, 2. Запознаване с методите и техниките, приложими за учебните предмети по теория и практика. 3. Запознаване с техниките и методите за работа в мултикултурна среда 4. Методическа помощ за техники и начини за формиране на знания и умения у учениците 5. Положителните страни на учителската професия
II. Педагогическа компетентност	1. Запознаване с учебни планове и програми, ДОО 2. Планиране на урока 3. Методи за преподаване и оценяване. 4. Развиване на познавателната активност на учениците в зависимост от техните възрастови особености и възможности 5. Мотивиране на учениците - техники и методи 6. Оценяване на писмените работи на учениците 7. Запознаване с ПЗБУОВТ 8. Презентацията - начин за онагледяване на информацията 9. Формиране на критерии и показатели за оценка. 10. Управление на дисциплината в класната стая
III. Комуникативна компетентност	1. Ефективност на екипната работа 2. Мотивиращи фактори при работа в екип 3. Работа с родители – методи 4. Запознаване с глава № 10 от ЗПУО и Наредба за приобщаващото образование 5. Запознаване с дейността на Обществения съвет и УН
IV. Административна компетентност	1. Запознаване с нормативните актове, необходими за работата на учителя 2. Запознаване с КТ 3. Запознаване с Етичния кодекс на ОУ „Христо Ботев”, гр.Черноморец

7. Механизъм за осъществяване на програмата:

1. Наставничество се организира за педагогически специалисти:

1.1. постъпили за първи път на работа в системата на предучилищното и училищното образование;

1.2. назначени за първи път на нова длъжност;

1.3. за заеманци длъжност след прекъсване на учителския си стаж по специалността за повече от две учебни години;

2. Наставничество започва в срок до два месеца от встъпването в длъжност и продължава до приключване на учебната година.

3. Наставникът и наставляваният се определят със Заповед на Директора на училището.

4. Наставничеството се реализира съгласно план утвърден от директора.

5. За всяка реализирана дейност/дейности се изготвя протокол от срещата

6. В края на срока и уч. година се приключва с попълване на анкета от наставника и наставлявания за оценка на програмата за наставничество (приложение 1, приложение 2).

9. При приключване на периода за наставничество наставникът изготвя доклад.

Изготвил:

Й. Станчева

Оценка на програмата за наставничество от наставника

Моля, отговорете на следните твърдения с помощта на скалата от 1 до 5, като 1 е неефективно, 2 – по-скоро неефективно, 3 – трудно ми е да преценя, 4 – по-скоро ефективно и 5 е ефективно.

1. Почувствах се добре подготвен да бъда наставник следвайки програмата за наставничество

1 2 3 4 5

2. Имах възможност да предоставя насоки за работа на наставлявания в следните сфери:

- Планиране, подготовка и провеждане на урок 1 2 3 4 5
- Оценяване на учениците 1 2 3 4 5
- Мениджмънт на класа и класната стая 1 2 3 4 5
- Стратегии, техники и методи на преподаване 1 2 3 4 5
- Намиране на ресурси 1 2 3 4 5
- Работа с деца със СОП и изявени ученици 1 2 3 4 5
- Работна среда 1 2 3 4 5
- Канали за комуникация 1 2 3 4 5
- Училищна и учебна документация 1 2 3 4 5
- Взаимодействие и работа с родители 1 2 3 4 5
- Извънкласни и извънучилищни дейности 1 2 3 4 5

3. Създадох условия за обратна връзка по време на съвместната работа

1 2 3 4 5

4. Имах възможност да науча неща, които ми помагат да подобря собствената си работа и да усъвършенствам професионалните си компетентности

1 2 3 4 5

5. Почувствах професионално израстване като учител

1 2 3 4 5

6. Най-полезните за мен теми бяха

7. Най-малко полезните теми за мен бяха

8. Моите предложения за подобряване на програмата за наставничество:

Оценка на програмата за наставничество от наставлявания

Моля, отговорете на следните твърдения с помощта на скалата от 1 до 5, като 1 е неефективно, 2 – по-скоро неефективно, 3 – трудно ми е да преценя, 4 – по-скоро ефективно и 5 е ефективно.

1. Почувствах, че учителят-наставник е добре подготвен и способен да бъде наставник

1 2 3 4 5

2. Получих достатъчно насоки от учителя-наставник в следните сфери:

○ Планиране, подготовка и провеждане на урок	1	2	3	4	5
○ Оценяване на учениците	1	2	3	4	5
○ Мениджмънт на ученическия клас	1	2	3	4	5
○ Стратегии, техники и методи на преподаване	1	2	3	4	5
○ Намиране на ресурси	1	2	3	4	5
○ Работа с деца със СОП и изявени ученици	1	2	3	4	5
○ Работна среда	1	2	3	4	5
○ Канали за комуникация	1	2	3	4	5
○ Училищна и учебна документация	1	2	3	4	5
○ Взаимодействие и работа с родители	1	2	3	4	5
○ Извънкласни и извънучилищни дейности	1	2	3	4	5

3. Получих полезна обратна връзка по време на съвместната работа

1 2 3 4 5

4. Почувствах се комфортно на работното си място и мога свободно да потърся помощ и подкрепа от директор/заместник-директор/учители/други педагогически специалисти

1 2 3 4 5

5. Научих неща, които ми помагат за професионалното и карьерното ми израстване

1 2 3 4 5

6. Най-полезните за мен теми бяха

7. Най-малко полезните теми за мен бяха

8. Моите предложения за подобряване на програмата за наставничество:
